

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA
mint harmadfokú bíróság

Bhar.II.165/2019/3.sz.

A Debreceni Ítélőtábla, mint harmadfokú bíróság Debrecenben, a 2019. május 13. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

végzést:

A zsarolás büntette miatt ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2018. május 10. napján kihirdetett 3.Bf.885/2017/3. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy vádlott felmentéssel érintett bűncselekményének megnevezése helyesen: folytatólagosan elkövetett zsarolás büntettének kísérlete.

pótmagánvádlót kötelezi további 15.000 (tizenötezer) forint harmadfokú védői díj és 4.050 (négyezer-ötven) forint általános forgalmi adó, összesen 19.050 (tizenkilencezer-ötven) forint megfizetésére dr. ügyvéd részére az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 30 (harminc) napon belül.

A harmadfokú bíróság végzése ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Nyírbátori Járásbíróság a 2017. október 3. napján kihirdetett 8.B.131/2016/26. számú ítéletével vádlottat folytatólagosan elkövetett zsarolás büntettének kísérlete miatt 1 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést végrehajtása esetén börtönben rendelte végrehajtani. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről, kötelezte a vádlottat arra, hogy a pótmagánvádló részére 50.000 forint költséget fizessen meg. vádlott és védője fellebbezése folytán másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 2018. május 10. napján kelt 3.Bf.885/2017/3. számú ítéletével a járásbíróság ítéletét megváltoztatta és vádlottat a folytatólagosan elkövetett zsarolás büntette [Btk. 367. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontja] miatt emelt vád alól felmentette. A pótmagánvádló költségének megfizetésére vonatkozó rendelkezést mellőzte. Kötelezte a pótmagánvádlót 58.420 forint és 12.700 forint védői díj megfizetésére.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a pótmagánvádló jelentett be fellebbezést a vádlott büntetőjogi felelősségének - elsődlegesen zsarolás, másodlagosan csalás büntettében történő - megállapítása, és vele szemben törvényi középérték szerinti büntetés kiszabása érdekében. Másodlagos indítványa a másodfokú döntés annak megalapozatlanság okából történő hatályon kívül helyezésére irányult. A pótmagánvádló jogi képviselője fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a másodfokú bíróság téves következtetést levonva mentette fel a vádlottat az ellene emelt vád alól, illetve a másodfokú bíróság a vádat sem merítette ki teljes mértékben. E körben előadta, hogy amennyiben a pótmagánvád szerinti zsarolás tényállási elemei nem valósultak meg, úgy a csalás tényállási elemei mindenképpen megállapíthatóak, azonban ezzel a másodfokú bíróság nem foglalkozott. A másodfokú bíróság bár megalapozottnak minősítette az elsőfokú bíróság ítéletének

tényállását, amihez ezáltal a felülbírálat során maga is kötve volt, azonban e tényállásból nem következik a vádlott felmentése. Hangsúlyozta, hogy a tényállásban megállapított és a vádlott részéről elhangzott fenyegetések a másodfokú bíróság álláspontjától eltérően nem csupán konkrétak és egyértelműek, hanem azok alkalmasak is a vádlott terhére rótt bűncselekmény megállapítására. Megalapozatlan az a másod bírói álláspont, mely szerint a zsarolás büntette azért nem állapítható meg, mert a terhelt által tett kijelentések megfoghatatlanok, és képtelenségek, tehát komoly félelem kiváltására alkalmatlanok. A következőes bírói gyakorlat szerint ugyanis komoly félelmet alapoz meg a pótmagánvádban írtól kisebb súlyú cselekmény is, mellyel kapcsolatosan vizsgálni kell, hogy az elhangzottak objektíve alkalmasak-e arra, hogy bárkiben komoly félelmet keltsenek, ami jelen esetben egyértelműen megállapítható.

A fenti fellebbezés miatt a harmadfokon eljáró Debreceni Ítéltábla Bhar.I.387/2018/5. számú, 2018. október 15. napján kihirdetett végzésével a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság fenti számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. A végzés indokolása szerint a másodfokú eljárásban olyan relatív eljárási szabálysértés történt, ami megalapozatlanná tette a tényállást és a harmadfokú eljárásban a bizonyítás tilalma folytán ez nem volt orvosolható. A másodfokú bíróság ugyanis az elsőfokú tényállást megalapozottnak tartva, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást változatlanul hagyta, mellyel kapcsolatban azonban az ügyiratok ismeretében az elsőfokú bíróság döntésével ellentétes jogkövetkeztetésre jutott, hivatkozással arra, hogy az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból a vádlott büntetőjogi felelősségének meglétére téves következtetést vont le. A másodfokú bíróság lényegében ezzel felülmérlegelte az elsőfokú bíróság által a perrendnek túlnyomó részt megfelelően értékelt bizonyítékokat, melyre megalapozatlansági ok rögzítésének hiányában nem volt törvényes lehetősége. Rámutatott arra is, hogy a másodfokú bíróság az ítéletének jogi indokolásában mindamellett olyan elemeket jelenített meg, amely a bűncselekmény megállapítását kizárja, ugyanakkor ehhez képest a vádlottat bizonyítottság hiányában mentette fel, mely álláspontját azonban az általa megalapozottnak, ekként irányadónak tartott tényállás nem tükrözte.

A fenti végzés ellen törvényes határidőn belül vádlott jelentett be fellebbezést.

A Kúria a 2019. február 21. napján kelt Bhar.II.29/2019/5. számú végzésével a Debreceni Ítéltábla Bhar.I.387/2018/5. számú végzését hatályon kívül helyezte és a harmadfokú bíróságot új eljárásra utasította. A Kúria e határozatában kifejtette, hogy a hatályon kívül helyezés törvényességének vizsgálata kapcsán elvégzett felülbírálat valójában nem ügy, nem irat, hanem határozat vizsgálat. Az eldöntendő kérdés nem az, hogy a hatályon kívül helyezett (jelen esetben másodfokú) ítélet megalapozott volt-e, hanem az, hogy a hatályon kívül helyező döntés alapos volt-e; tehát volt-e rá törvényes ok, és az eljárási ok megállapításának törvényi feltételei fennálltak-e. Ennek vizsgálata során rámutatott arra, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást megalapozottnak találta, azt változatlanul hagyta, így az következésképpen nem csak a másodfokú, de a harmadfokú eljárásban is irányadó volt, ez képezte mindkét eljárásban a felülbírálat alapját. A harmadfokú bíróság - bár erre a törvényi felhatalmazása megvolt - nem élt a tényállás korrigálásának nyitva álló lehetőségével, hanem a másodfokú határozat hatályon kívül helyezéséről rendelkezett. Ezt ugyanakkor nem tehette volna meg, mert már a korábbi Be. hatálya alatt kimondta a Kúria: megalapozatlanság miatt az elsőfokú ítélet csak akkor helyezhető hatályon kívül, ha a megalapozatlanság a másodfokú eljárásban nem küszöbölhető ki. A részleges megalapozatlanság másodfokon az iratok tartalma alapján helyes ténybeli következtetés vagy bizonyítás útján kiküszöbölhető, annak mennyiségi korlátja nincs, részleges megalapozatlanság kiküszöbölése a másodfokú eljárásban kötelező. A hiányos vagy iratellenes tényállás tehát teljes, a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető megalapozatlanságot fogalmilag nem eredményezhet [EBH

2018.B.8.I.]. Ilyen körülmények között bár a Kúriának nem volt feladata a másodfokú bíróság által érintetlenül hagyott tényállás megalapozottságának vizsgálata és a terhelt büntetőjogi felelősségének érdemi elbírálása, azonban azt észlelte, hogy a harmadfokú bíróság látta tartalmilag úgy, hogy a másodfokú bíróság - meg sem indokolt - végkövetkeztetése került ellentétbe a tényállással. Ez nem a tényállás, hanem a döntés helytállóságának a kérdése. Perrendtartásszerű csak a megállapított tényeken nyugvó következtetés lehet, függetlenül attól, hogy annak további tény vagy jogi tény az eredménye. Az esetlegesen téves következtetés mindkét esetben kiküszöbölhető a felülbírálat során, amelyet a harmadfokú eljárásban kellett volna teljesíteni. Rögzítette a Kúria azt is, hogy a harmadfokú bíróságnak a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásában nem is szerepelt olyan feladat meghatározás, mint amelynek elvégzésére magának az ítélőtáblának is törvényes lehetősége, sőt kötelessége volt.

A megismételt harmadfokú eljárás során megtartott nyilvános ülésen a pótmagánvádló jogi képviselője fellebbezésének írásbeli indokolásában írtakat fenntartotta. Az ott írtakat kiegészítette azzal, hogy a vádemelésre törvényesen került sor, a pótmagánvád joghatályosnak tekinthető, hiszen azt a törvényben biztosított 60 napon belül postára adták. Ismételten hivatkozott arra, hogy az eredeti felejelentésben írt cselekménysort az elsőfokú eljárás során kiegészítette, ez alapján a csalás törvényi tényállásának megállapítására is lehetősége nyílt az alsóbb fokon eljáró bíróságoknak. Hivatkozott több eseti döntésre, melyek alapján a tényállásból egyenesen következik a vádlott büntetőjogi felelőssége, melynek helyes minősítése a zsarolás. Mindezek alapján a másodfokú határozat megváltoztatását, a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását, vele szemben büntetés kiszabását és költségre történő kötelezést indítványozott. A pótmagánvádló csatlakozott a jogi képviselőjéhez.

A nyilvános ülésen a védő a Nyíregyházi Törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint a vádlott bűncselekményt nem követett el, éppen a pótmagánvádló volt az, aki tönkretette őt és a családját. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a pótmagánvádló provokálta a vádlottat, illetve fenyegette meg őt. Időközben a vádlott sérelmére elkövetett testi sértés miatt jogerősen a pótmagánvádló büntetőjogi felelősségét is megállapították.

vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozatában ártatlanságát hangoztatva, védőjéhez csatlakozva kérte a másodfokú döntés helybenhagyását.

A megismételt harmadfokú eljárás alapját az képezte, hogy a Nyíregyházi Törvényszék a bűnösség kérdésében eltérő döntést hozva, vádlottat felmentette az ellene emelt vád alól. A Be. 615. § (1) bekezdésének értelmében harmadfokú eljárásnak ugyanis akkor lehet helye, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntést hozott. Ellentétes döntésnek tekinthető a Be. 615. § (2) bekezdés b) pontja szerint az, ha a másodfokú bíróság az elsőfokon elítélt vádlottat felmentette. Így a harmadfokú eljárásnak a törvényben fentiek szerint megkövetelt törvényes feltétele fennállt. A harmadfokú eljárás sajátosságát ugyanakkor az is képezte, hogy időközben 2018. július 1. napjától hatályba lépett a 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.), mely a harmadfokú eljárás során irányadó volt. Az ügyben az első és a másodfokú bíróság még az eljárását az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban korábbi Be.) alapján folytatta le, ezért indokolt felhívni a Be. 870. § (1) bekezdésében írt azon rendelkezést, hogy a törvény hatályba lépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az azt megelőzően a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmények akkor is érvényesek, ha ezt a Be. másképp szabályozza.

Az új Be. jelentős változásokat hozott a másod-, illetve a harmadfokú eljárásban. Többek között bevezette a hatályon kívül helyező végzés elleni fellebbezést, melyre jelen ügyben a fentebb

részletezettek szerint sor is került. Ahogy a Kúria a hatályon kívül helyező végzés elleni fellebbezés elbírálása során többször kifejtette, hogy a felülbírálat valójában határozat vizsgálatra és nem a büntetőjogi felelősség érdemi elbírálására szorítkozott, úgy a jelen megismételt harmadfokú eljárás során az ítéletábra kiemeli, hogy az ügy érdeméről döntött a megismételt eljárás során. Az új Be. lényegesen kiszélesítette a másod-, illetve a harmadfokú bíróságok jogkörét, például a tényállás kiegészítése terén, gyakorlatilag csak a teljes megalapozatlanság esetére biztosítja a kasszációs jogot. Ilyen jelen ügyben nem állt fenn.

Az ítéletábra a Be. 620. § (1) bekezdés II. fordulata szerinti nyilvános ülésen eljárva, a Be. 618. § (1) bekezdése alapján a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző első- és másodfokú eljárást teljes terjedelmében bírálta felül, függetlenül a fellebbezés okától és irányától. Így vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, a tényállás megalapozottságát, és az abból levont jogi következtetést, valamint a másodfokú határozat egyéb törvényes rendelkezéseit is.

Az eljárási szabályok vizsgálata kapcsán előjáróban rögzíti, hogy sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely az érdemi felülbírálatot kizárná.

Az eljárási kérdések körében kellett vizsgálni a pótmagánvád hatályosságát. E körben rögzíthető, hogy a pótmagánvád emelésére okot adó határozat a Nyírbátori Járási Ügyészség B.526/2014/25. számú 2015. november 18. napján kelt határozata volt, mely határozatot sértett 2015. november 26. napján vette át, és 2016. január 25. napján adta postára vádindítványát, ezzel a Be. 791. § (1) bekezdésében írott határidőt nem lépte túl. A Nyírbátori Járásbíróság a B.25/2016/3. számú, 2016. február 18. napján kelt végzésével első körben a vádindítványt elutasította, azonban e végzés ellen benyújtott pótmagánvádlói fellebbezés folytán a Nyíregyházi Törvényszék a 3.Bf.209/2016/2. számú, 2016. május 10. napján kelt végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására utasította. Végzésében a törvényszék rémutatott, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádindítvány esetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy annak törvényes vád hiánya okából elutasítása indokolt. Ezen ok miatt ugyanis a vádindítványt akkor kell elutasítani, ha az vagy alaki vagy tartalmi hiányosságokban szenved, azonban ez a feltétel jelen ügyben nem állt fenn. Kétségtelen tény, hogy az elkövetés helyét és időpontját a vádindítvány kellő részletességgel nem tartalmazta, azonban az illetékességet a vádlott lakóhelye is megalapozhatja, míg az elkövetési idő a pótmagánvádlónak a vádlott ellen 2014. március 25. napján tett feljelentéséből is következtetni lehet.

Mindezekre figyelemmel pótmagánvádló joghatályos vádindítványt terjesztett elő, így ez sem képezte az érdemi felülbírálat akadályát.

2016. június 7. napján a Nyírbátori Járásbíróságon az ügyet újak iktatták, és az elsőfokú eljárást ez alapján folytatták le. Ennek keretében terjesztette elő pótmagánvádló a vádindítvány kiegészítését, mely szerint a feljelentés tárgyát képező cselekmény jogtalan haszonszerzési célzat és tévedésbe ejtő, illetve tévedésben tartó magatartás miatt csalásként is minősülhet.

Az ügy érdemét illetően megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges körben a bizonyítást felvette, a vádlottat, tanúkat perrendszerűen kihallgatta, az egyéb tárgyi bizonyítékokat is beszerezte és azokat felhasználta a tényállás megállapításánál. Ezzel együtt a tényállása kisebb részben megalapozatlan mert részben iratellenes, illetve részben helytelen következtetéseket tartalmaz. Ehhez képest helytelenül állapította meg a másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék azt, hogy a Nyírbátori Járásbíróság a tényállás megalapozottan állapította meg, azonban abból téves

következtetést vont le vádlott büntetőjogi felelősségének meglétére. Ehhez képest a törvényszék határozatának későbbi részében a fenti megállapítással ellentétes megállapításokat eszközölt, így rögzítette, hogy a vádlott és a magánvádló között nem állapítható meg, hogy a beszélgetés mikor került rögzítésre, nem állapítható meg, hogy a felek közötti elszámolási vita miből adódott illetve rögzítette azt, hogy vádlott állt inkább fenyegetés hatálya alatt illetve részéről olyan konkrét kijelentés nem hangzott el, amelyből a fenyegetés megállapítható lenne. Mindezek után ítéletének jogi indokolásában olyan elemeket is megjelenített, amelyek a bűncselekmény megállapítását kizárják [az irányadó tényállás szerint megállapítható zaklatottságot tükröző fenyegető kijelentések megfoghatatlanságuk és képtelenségük folytán komoly félelem keltésére nyilvánvalóan alkalmatlanok voltak], ugyanakkor ehhez képest a vádlottat bizonyítottság hiányában mentette fel az ellene emelt vád alól.

A Be. 619.§ (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. A Be. 619.§ (2) bekezdése szerint a harmadfokú eljárásban nincs helye bizonyításnak, míg a (3) bekezdés értelmében ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, és a helyes tényállás az első- illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés elsőfokú illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészíti illetve helyesbíti.

A fenti rendelkezéseket szem előtt tartva, az ítéletábra akként foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása részben megalapozatlan, azonban ez a harmadfokú eljárás során bizonyítás felvétele nélkül is, a rendelkezésre álló ügyiratok alapján, illetve ténybeli következtetés folytán helyesbíthető.

A fenti felhatalmazás alapján az ítéletábra a Nyírbátori Járásbíróság által megállapított tényállást a következőkkel helyesbíti:

- Az elsőfokú ítélet 2. oldal 3.bekezdés 2.mondatát akként pontosítja: „Ezen beszélgetések során vádlott utalást tett arra, hogy amennyiben nem fizeti ki a megjelölt összeget akkor tönkre fogják tenni, a TEK foglalkozik az ügyével és börtönbe kerül.
- Az ítélet 2. oldal 4. bekezdését akként javítja ki, hogy a telefonbeszélgetésre 2014. február 5. napján került sor. (nyilvánvaló elírás).
- A 4. bekezdést a követőkkel egészíti ki: A beszélgetés során részéről fenyegetés nem hangzott el, a megbeszélés célja az volt, hogy minél hamarabb rendezze a vádlott szerint feléje fennálló tartozását.
- A 6. bekezdést akként pontosítja, hogy a későbbiek során sem adott át semmilyen pénzüsszeget. legális úton is megpróbálta a való vitájának rendezését.

Az így kiegészített tényállás a Be. 619.§ (3) bekezdése alapján a harmadfokú ítélezés során irányadó volt.

A pótmagánvádló fellebbezése nem alapos.

Nem tévedett a felmentő rendelkezés meghozatalakor a másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék, bár ítéletének indokolása helyesbítésre, kiegészítésre szorult.

A Nyírbátori Járásbírósághoz 2016. február 2. napján érkezett vádindítványában pótmagánvádló azért emelt vádat vádlott ellen, mert „2014. március 25. napját megelőzően vádlott lakos sértettől több alkalommal 150 millió forint átadását követelte, amennyiben a sértett ennek nem tesz eleget kicsinálja, tönkreteszi, illetve lecsukítja. TEK-es emberekre, ügyvédekre hivatkozott azzal, hogy már minden bizonyítékot beszereztek ellene, ha nem fizet, a joghátrányok be fognak következni”.

Az elsőfokon eljáró Nyírbátori Járásbíróság az ügyben a szükséges bizonyítást felvette, az ügy ténybeli, illetve jogi megítélése szempontjából szükséges bizonyítékokat beszerezte, ezzel együtt a tényállást - a már fentebb kifejtettek szerint nem derítette fel teljeskörűen, az részben iratellenes, illetve a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetve állapította meg. A bizonyítékok értékelése körében elmulasztotta a magánvádlói, illetve a vádlotti oldalon felmerült ellentétes bizonyítékok tényleges egybevetését, ütköztetését, azokat nem vette egybe az ügyben objektív bizonyítéknak tekinthető hangfelvételek tartalmával, illetve érdektelen tanú vallomásával. Ezek vezettek a részben megalapozatlan tényállás megállapításához, amelyek ugyanakkor a harmadfokú eljárás során a Be. 619.§ (3) bekezdése szerint orvosolhatóak voltak.

Az ítélet tábla messzemenőig osztotta a Nyíregyházi Törvényszék azon álláspontját, hogy az ügyben beszerzett telefonbeszélgetéseknek, az arról készült leiratoknak döntő jelentősége van. Osztotta a törvényszék álláspontját az ítélet tábla a tekintetben is, hogy ezen hangfelvételek a büntetőeljárás során felhasználhatóak bizonyítékként. A beszélgetések közül az egyiket rendőri alezredes diktafonján rögzítette, ezen kívül beszélgetéseket tartalmazó hangfelvételt csatolt CD lemezen a pótmagánvádló és ezen kívül vádlott is csatolt hangfelvételeket. E hangfelvételek tartalmát elemezve az állapítható meg, hogy a zsarolás törvényi tényállásának megállapításához szükséges fenyegetés nem hangzott el. Ezzel szemben az rögzíthető, hogy vádlott valójában nem fenyegette pótmagánvádlót, bár a pótmagánvádló a beszélgetések során számtalan alkalommal utalt arra, hogy őt a vádlott fenyegeti, de ettől vádlott valamennyi alkalommal elhatárolódott, sőt nem kifogásolható az a törvényszéki megállapítás sem, hogy inkább vádlott állt fenyegetés hatálya alatt ahogy ez Dr. tanú vallomásából illetve az általa készített jelentés tartalmából megállapítható (Nyírbátori Járásbíróság 8.B.131/2016/15.sz. jkv.3.oldal, illetve nyomozási irat 67.oldal). Kétségtelen, hogy a vádlott állított megtévesztő kijelentéseket, akkor amikor TEK-es emberekre, pesti ügyvédekre, nagykutákra hivatkozott, azonban ezek összességükben a vád tárgyát képező bűncselekmény megállapítására nem alkalmasak. Ahogy arra a Debreceni ítélet tábla másik tanácsa határozatában is hivatkozott, a zsarolási bűncselekmények megvalósításához szükséges fenyegetéseket, mindig csak az ügy konkrét körülményeire, a fenyegető tartalomra és annak a sértett személyi helyzetét érintő hatására vonatkozóan kell és lehetséges vizsgálni, nem pedig absztrakt módon. A fenyegetést nem az elkövető, hanem az elszenvedő sértett oldalán kell vizsgálni, ugyanis a fenyegetés a sértett akaratára ráhatás, és a fenyegetés komolysága is a sértettben való félelemkeltő hatás alapján állapítható meg (BH 2017.359., Bhar.I.387/2018/5.sz.). Jelen ügyben a beszélgetések tartalmából kiragadott, megtévesztő kijelentések olyan körülmények között, amikor a felek, azaz a magánvádló és a vádlott között igazolhatóan elszámolási vita áll fenn, a zsarolás megállapításához szükséges fenyegetés nem áll fenn. Teljes mértékben osztotta az ítélet tábla azon, a nyomozást megszüntető határozat ellen benyújtott panaszt elutasító határozatban testet öltő ügyész álláspontot, mely szerint a hangfelvételeken az inkriminált kijelentések nem olyan sorrendben hangzanak el, mint ahogy a feljelentésben szerepeltek, és az egész beszélgetések hangvételek, tartalma a felek egymás irányába tanúsított kölcsönös kijelentései alapján nem lehet megállapítani azt, hogy a beszélgetések bármelyike az említett bűncselekmény törvényi tényállását kimerítette volna. Az tényyszerű, hogy a

felek elszámolási vitában álltak egymással, a vita részben jogi útra is terelődött, ilyen körülmények között a hatósági eljárással történő „fenyegetés” nem teszi tényállásszerűvé a zsarolást.

A vádlott esetleges megtévesztő magatartását a vádlói oldalról felmerült csalás, mint vagyoni elleni bűncselekmény tekintetében az ítélet tábla a továbbiakban nem vizsgálta, tekintettel a csalás és a zsarolás között a magánvád alapját képező tettazonosság nem áll fenn.

A pótmagánvádas eljárások sajátossága az, hogy szükséges feltétel a szoros tettazonosság. Ez alatt az elutasított feljelentésben írott cselekményt és azt a cselekményt kell érteni, amely miatt a pótmagánvádas ügy megindult, tehát amely miatt a vádemelés megtörtént. A Be. pótmagánvádas eljárásra vonatkozó rendelkezéseiből egyértelműen következik, hogy a pótmagánvádas eljárás alapját is kizárólag azok a cselekmények képezhetik, amely miatt a sértett korábban a feljelentését megtette, és amely miatt a nyomozóhatóság az eljárást megszüntette, így ez a későbbiek során nem módosítható, illetve nem terjeszthető ki. Ez az oka annak, hogy a megismételt harmadfokú eljárás során a fenti szabályhoz tartotta magát az ítélet tábla, és a pótmagánvádló vádindítványát az elutasított, azaz a nyomozást megszüntető határozatban írt cselekményhez képest vizsgálta annak ellenére, hogy a pótmagánvádló jogi képviselője felvetette a magatartás csaláskénti minősítését is.

Tekintettel arra, hogy az irányadó tényállásból nem következik a bűncselekmény elkövetése, ezért az ítélet tábla a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 623.§-a alapján helybenhagyta azzal, hogy a vádindítványnak megfelelően pontosította a bűncselekmény megnevezését és hogy a felmentés jogcíme, a Be. 566.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az, hogy a cselekmény nem bűncselekmény.

A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 813.§ (5) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2019. május 13.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Gömöri Olivér sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.885/2017/3. számú ítélete a harmadfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2019. május 13.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke